

iINTERVALLi

Musiikkikirjastoalan yhteinen julkaisu

1/2025

INTERVALLI

Kansikuvassa
muusikko Kari
Nylander Kallion
kirjaston edustalla.

Kuvaaja
Lumi Lounaskorpi

Sisältö 1/2025

- 3 [Pääkirjoitus • Meissä on voimaa!](#)
Tuomas Pelttari ja Marko Niemelä
- 4 [Levyhyllyt 10 vuotta – moniäänisesti musiikista](#)
Tuomas Pelttari
- 8 [Kari Nylander lukee paljon ja arvostaa kirjastoja](#)
Marko Niemelä
- 12 [Gunnar Högnäs – kirjasto tapahtumien talona](#)
Suvi Pukero ja Gunnar Högnäs
- 20 [Samae Koskinen – visio ja halu sanoa • Oma levyhylly](#)
Samae Koskinen
- 24 [Heini Strand – fanityttö ja keikkadiggari • Oma levyhylly](#)
Heini Strand
- 31 [Lava vapaana!](#)
Otto Härkönen
- 33 [Pauliina Isomäki – säveltäjän sointivärejä ja käsityötä](#)
Tuomas Pelttari
- 36 [Siihen loppui satumaa](#)
Jaakko Lind
- 38 [Mekaanisen äänensärkijän räkäinen ja kätkevä ääni](#)
Ari Hietala

Musiikkikirjastoalan yhteinen julkaisu
Julkaisija Suomen musiikkikirjastoyhdistys ry

29. vuosikerta 2025
ISSN 1796-7392

Yhteys toimitukseen:
intervallilehti@gmail.com

Intervalli julkaistaan vuonna 2025 kahtena verkkolehtenä. Lehti on maksutta luettavissa ja ladattavissa osoitteessa intervalli.fi.

Yhdistyksen ja Intervallin logot: Oskar Salo

Päätoimittajat Tuomas Pelttari
Marko Niemelä

Toimitussihteeri Kristiina Hoikka

Intervallin yksittäisiä artikkeleita voi lukea ja kommentoida blogissa Musiikki kuuluu kaikille musiikkikuuluukaikille.musiikkikirjastot.fi.

Musiikkikirjastot.fi
Vinkit ja verkkopalvelut

Yhteistyössä

**ROVANIEMEN
KAUPUNKIKIRJASTO**

© Kirjoittajat ja kuvaajat 2025

Meissä on voimaa!

Vuosi 2025 on edennyt vahvalla muistutuksella siitä, miksi meitä tarvitaan: musiikkikirjastotyö elää ajassa, uudistuu, ja ennen kaikkea yhdistää. Aatteellinen Suomen musiikkikirjastoyhdistys ry on toiminut musiikkikirjastojen yhteisöllisenä puolestapuhujana jo vuodesta 1979 – ja tehtävä on tänä päivänä ajankohtaisempi kuin koskaan.

Musiikkikirjastopäivän yhteiskuva Seinäjoella, iltopäivällä 5. toukokuuta. Kuva Seinäjoen kaupunginkirjasto.

Yhdistyksen keskeisenä tehtävänä on edistää suomalaisten musiikkikirjastojen toimintaa ja kehittää niiden tarjoamia palveluja – työtä, joka tulisi näkyä paitsi kirjastoissa myös alan yhteistyössä, koulutuksessa ja julkaisutoiminnassa. Tässä työssä *Intervalli* on keskeinen foorumi: kahdesti vuodessa ilmestyvä verkkolehti kokoaa yhteen alan ääniä, näkökulmia ja asiantuntemusta laajalta skaalalta. *Intervalli* on tiedon, keskustelun ja kollegiaalisen jakamisen paikka – sekä mielenkiintoista ja mukavaa luettavaa kaikille musiikista ja kirjastoista kiinnostuneille.

Vuonna 2025 tuomme esiin lisää näkökulmia kulttuurinnälkään: yhteistyö Musiikkikirjastot.fi:n kanssa tuo *Intervalliin* artikkelisarjan *Oma levyhylly*.

46-vuotias yhdistys julkaisee (harvakseltaan) myös kirjoja, järjestää vuosittain kaikille avoimen musiikkikirjastopäivän sekä toimii osana kansainvälistä IAML-verkostoa. Perinteinen musiikkikirjastopäivä pidettiin 5. toukokuuta Seinäjoen kaupunginkirjastossa – jälleen kerran kohtaamisen, oppimisen ja inspiraation hengessä.

Yhdistyksen jäsenyys on enemmän kuin muodollisuus: se tarjoaa foorumin vaikuttamiseen, tilaisuuksia kouluttautua ja ennen kaikkea yhteyden kollegoihin. Yhteisöllisyys, joka rakentuu ja vahvistuu niin tapahtumissa kuin *Intervallin* sivuilla, auttaa meitä löytämään merkitystä työhömmme. Kuuluminen aatteelliseen yhdistykseen tarjoaa mahdollisuuden vaikuttaa itselle tärkeisiin asioihin ja olla osa yhteisöä, joka jakaa saman arvopohjan. Se myös vahvistaa ammatillista identiteettiä, tuo tukea ja tarjoaa tilaisuuksia verkostuoitua ja oppia uutta.

Myös *Intervallin* uusin numero on osa tätä jatkuvaa vuoropuhelua. Se ei ole pelkkä tiedotuslehti vaan musiikkikirjastoyhteisön peili ja ääni. Lehden jokainen numero on muistutus siitä, miksi kuulumme yhteen. ■

Tuomas Peltari ja Marko Niemelä päätoimittajat

Musiikki-
kirjastot.fi

Musiikista pintaa syvemmältä

Levyhylllyt

Levyjä ja lukemista kirjastosta

Levyhylllyt esittelee ajankohtaista ja retroa,

isoja ja pieniä musiikkiklassikoita:

ajankuvaa • kokemuksia • artistihistoriaa

videota • levytysuraa • kirjallisuutta.

Musiikkikirjastot

@Musiikkikirjastot

@Musiikkikirjastot

#Levyhylllyt

levyhylllyt.musiikkikirjastot.fi

KIRJASTO

Levyhyllyt 10 vuotta – moniäänisesti musiikista

● Teksti **Tuomas Pelttari** ● Kuvat ja grafiikka
Joonas Nevalainen • **Harri Oksanen** • **Tuomas Pelttari** • **Riitta Taarasti**

Miten kertoisimme lukijoille siitä, että [Levyhyllyt](#) oli saavuttamassa kymmenen vuoden virstanpylvään? Ajattelin verkkojulkaisumme tekijöitä ja kirjastojen asiakkaita. Voisivatko äänessä olla sisältöä luovat kirjoittajat? Aloimme hioa ajatusta Kirjastokaistan tuottaja **Riitta Taarastin** kanssa: kokoaisimme *Levyhyllysten* tekijöitä kuvauksiin kirjastoon, musiikin keskelle.

[Levyhyllyt 10 vuotta](#) kuvattiin Pasilan kirjastossa Helsingissä ja Rovaniemen pääkirjastossa. Kymmenminuuttinen video julkaistiin helmikuussa 2025. Grafiikka Joonas Nevalainen.

Videoruudulla päästään lyhyessä ajassa hyvinkin syviin vesiin musiikin, kirjaston ja musiikkijournalismin merkityksestä. Kirjoittajat ilmentävät sitä intoa, millä alun perin lähdin verkkojulkaisua tekemään. He peilaavat artistien uraa ja tuotantoa omiin kokemuksiin ja ajankuvaan.

Aloitin *Levyhyllysten* tuotannon vuodenvaihteessa 2014–2015. Reilun vuoden ajan tein artikkeleita enimmäkseen omin päin, apunani [Heikki Poroila](#) ja kollegani [Tuomas Aitonurmi](#). Elokuusta 2016 eteenpäin sain tiimiin mukaan kirjailija-toimittaja [Ari Vängänen](#). Julkaisujen rytmi alkoi vähitellen vakiintua, ilme kirkastua. Vängänen kokemus ja ammattitaito tuntuu *Levyhyllysissä* jo yhdeksättä vuotta.

Saimme ja otimme vastaan palautetta, kävimme urautumista vastaan yhä pontevammin. Levytysuraa laajasti avaavia artikkeleita kirjoittanut [Niko Peltonen](#) ja toinen työkaverini [Jukka Uotila](#) tulivat mukaan 2021. Seuraavana vuonna aloitimme yhteistyön taidemusiikin asiantuntijan [Auli Särkiö-Pitkäsen](#) kanssa. Marginaalimusiikin ystävä [Veikko Rajanen](#) alkoi avata suosikkejaan 2022 alkaen. Hieman myöhemmin [Niko Toiskallio](#) kiinnitti *Levyhyllysissä* huomiota reggaen puutteeseen, ja pyysi päästä kirjoittamaan – lähes samaan aikaan kun progekirjoistaan tunnettu [Matti Pajuniemi](#) tuli mukaan. Heikki Poroila teki paluun usean vuoden tauon jälkeen vuonna 2024. Toistaiseksi tuoreimmat tekijämme ovat [Marko Niemelä](#), [Atte Häkkinen](#) ja ruotsiksi kirjoittava [Lisen Ede](#). Toukokuussa 2025 *Levyhyllysissä* on tuotannossa yli 630 julkaisua.

Kuva vasemalla. Konteksti on esillä *Levyhyllysten* promomateriaalissa: ajankohtaista ja retroa, isoja ja pieniä musiikkiklassikoita. Juliste: Harri Oksanen ja Tuomas Pelttari.

Kirjastoviestintä ja some

Kirjoitin Musiikkikirjastot.fi:n toimintasuunnitelmaan kuluvalle vuodelle näin:

Musiikkikirjastot.fi:n blogeissa Levyhylyt ja Musiikki kuuluu kaikille julkaistaan monipuolista ja korkealuokkaista musiikkijournalismia Finna-kytköksellä musiikkikirjallisuuteen, nuotti-aineistoihin ja äänitteisiin.

Tässä on mielestäni onnistuttu vuosi vuodelta paremmin, ja verkkojulkaisun yhteys kirjastoihin tiivistyy entisestään.

Viestintää musiikkifaneille ja kirjastoihin päin on monenlaista. Tekstin lopusta löytyy totutusti reittejä erilaisiin aineistoihin, mutta jo *Levyhylyjen* olemassaolo on kirjastoviestijän käyttöön rakennettu statement: edustava kuvakaruselli näyttää aina hyvältä verkkokirjaston musiikkisivulla, ja ruotsinkieliselle sivulle voi asentaa kuvakarusellin myös ruotsinkielisestä valikoimasta.

Haluamme *Levyhylyjen* säilyvän virikkeellisenä ponnahduslautana, ja sosiaalinen media on tärkeä osa toimintaa Facebookissa, Instagramissa ja Threadsissa. Jakaminen on kirjastosomessa helppoa. Samoin oman postauksen teko, vaikka tähän tapaan...

Tunnetko Horslipsin jylhää irkkujytää?

Millainen Maalaispoika Mikko Alatalo on?

Tiedätkö millaista Dead Can Dancen tuotanto on?

...ja esimerkiksi laventaa kommentteihin tulevasta kirjastotapahtumasta ja aiheeseen istuvasta aineistosta.

Ilme elää

Kun yli 70 % käytöstä on mobiilissa, niin olemme kehittäneet verkkoilmettä sujuvammaksi kuvituksella ja hakemistolla. Tavoittelemme myös visuaalisten kokemusten nykyaikaista jakamista. Tämän vuoksi mukana on videoraitoja ja Spotify-linkkejä. Toisinaan kerromme vain striiminä julkaistusta musiikista, jolla ei ole lainkaan perinteistä kirjastolevitystä. *Levyhylyjen* kautta sitä on hieman enemmän. Yksi lähitulevaisuuden merkittävimmistä kehitysaskelista on *Levyhylyjen* artikkelien indeksoiminen Finna.fi-palveluun omiksi tietueikseen (WP-RecordManager-DC). Uudistamme myös Musiikkikirjastot.fi:n etusivun. Näistä lisää myöhemmin!

Ja työtä tietysti riittää. Ajatustenvaihto lukijoiden ja kirjoittajien kanssa tuottaa jatkuvasti uusia avauksia. Tarinoita on valtava määrä kerrottavana, musiikkia kartoitettavana. Sama suunnittelijan into on yhä läsnä kun koittaa julkaisun aika – ja uuden jutun ihme sekoittuu työhuoneessa tekemääni tuuletukseen. ■

| Tuomas Pelttari, *Levyhylyt* • Musiikkikirjastot.fi, valtakunnallinen kehittämistehtävä

Behind The Scenes. Tuomas Pelttari Helsingin Pasilan kirjaston musiikkiosastolla 11.12.2024.
Kuva Riitta Taarasti.

Katso lisää Levyhylllyistä

YouTube

Tuomas Pelttarin puheenvuoro [Seinäjoen Musiikkikirjastopäivän striimissä](#)
5. toukokuuta 2025 [kohta 4:31–5.19].

Levyhylllyt 10 vuotta

Toimittaja ja haastattelija: Tuomas Pelttari
Ruotsinkielisen osuuden haastattelija: Anna-Maria Malm
Kuvaus: Mikko Helander, Joonas Nevalainen ja Ari Hietala
Editointi: Joonas Nevalainen
Musiikki: Music from Storyblocks.com
Tuottajat: Tuomas Pelttari ja Riitta Taarasti
Tuotanto: Musiikkikirjastot.fi ja Kirjastokaista, 2025

Kari Nylander lukee paljon ja arvostaa kirjastoja

● Haastateltavana **Kari Nylander** ● Teksti **Marko Niemelä**

Puhelimeen vastaa hyväntuulinen basisti.

– Kiitos hyvää kuuluu! Pääsiäislauantaina punkkibändimme Tappajatomaatit lämmittelee legendaarista japanilaisbändiä Shonen Knifea Tampereen Tavara-asemalla yhdessä Aino & Hajonneet-kokoonpanon kanssa. Lisäksi toinen bändini Paha Tapani on parhaillaan studiossa demottelemassa. Myös surfia, tv- ja elokuvasävelmiä sekä omia kappaleita esittävä instrumentaalibändi The Cruel Seals on ollut viime aikoina aktiivinen. **Kake Randelin** cover-bändi The Randelins puolestaan pysyy aktiivisesti naftaliinissa.

Lukuisista yhtyeistään **Kari Nylander** (s. 1971 Suomussalmi) tunnetaan parhaiten Zen Café-yhtyeestä, joka nousi 2000-luvun alussa Suomessa valtavaan suosioon. Vuonna 1992 Turussa perustettu bändi julkaisi urallaan seitsemän studioalbumia. Mutta harva tietää, että raahelais-taustainen rock-tähti on ollut suuri lukemisen ja kirjojen ystävä jo lapsuudesta saakka.

– Enpä muista kenenkään aikaisemmin edes kysyneen asiasta, hän nauraa.

Nylander oppi lukemaan jo ennen kouluikää. Ensimmäinen kotikirjasto oli Raahessa Ollinsaaren kirjasto. Oman kirjastokortin myötä koko maailma alkoi aueta aivan uudella tavalla.

– Suuren vaikutuksen teki **Mark Twainin** *Tom Sawyerin seikkailut* ja myöhemmin vielä enemmän kolahti *Huckleberry Finnin seikkailut*. Sarjakuvat tulivat mukaan kuvioihin myös, ja ovat edelleen kovassa luvussa.

Karista tuli utelias himolukija, eivätkä pelkät lasten ja nuorten kirjat enää riittäneet. Niinpä hänen äitinsä päätti kirjoittaa pojan pahvisen kirjastokortin taakse, että Karilla on lupa lainata myös aikuisten kirjoja. Äiti huolehtii poikansa lukuharrastuksesta edelleen.

– Joka joulukuun lahjaksi Finlandia-palkinnon voittaneen teoksen, tuoreimpana tietenkin **Pajtim Statovcin** *Lehmä synnyttää yöllä*. Kotoa löytyykin jo varsin hyvä kokoelma Finlandia-voittajia.

Eniten hän lukee ”aivan hirveän paljon” romaaneja, mutta toki tietokirjatkin kelpaavat. Kehuja saa esimerkiksi viime vuonna ilmestynyt **Janne Flinkkilän** **Pedro Hietasen** elämäkerta, *Pedro*.

– Myös viihteellisestä kaunokirjallisuudesta saa tietoa, mikäli lukee paljon ja ottaa samalla selvälle, vaikka kartoista missä liikutaan. Samalla oppii hiljalleen tietämään mikä on tietoa. Tykkään tosi paljon **Virpi Hämeen-Anttilan** 1920-luvun Helsinkiin sijoittuvista salapoliisikirjoista, jotka on aina laadukkaasti taustoitettu. Teosten vanhahtava kieli on äärimmäisen viehättävää.

Kari Nylander vierailee Kallion kirjastossa viikoittain. Kuva Lumi Lounaskorpi.

Nuorena ahmitut scifi-kirjat saivat parhaimmillaan aivot solmuun, kun ne tuntuivat tarjoavan loputtomasti erilaisia skenaarioita ja vaihtoehtoja todellisuudelle.

Lukulistalla on totta kai ollut **Samuli Putron** *Elämäni miehet*, jonka sivuilla Nylander itsekin vilahtelee. Kirjan luettuaan hän oli mielissään siitä, että kirja on niin hyvä.

– Samuli on aina ollut taitava ja huolellinen kirjoittaja. Ilahduttavasti ja nätisti kirjoitettu kirja, hän kehuu bändikaveriaan ja ystäväänsä.

Formaateista Nylander luottaa eniten perinteiseen, fyysiseen paperikirjaan. Äänikirjoja hän ei ole koskaan oikein oppinut sanojensa mukaan käyttämään. Matkoille sopivat kuitenkin myös e-kirjat. Viikon junamatkanalla Helsingistä Pekingiin hän latasi puhelimensa täyteen kirjoja.

– Perillä latasin tietenkin kiinalaisia dekkareita. Ihan mahtava oli nobelisti **Mo Yanin** *Viinamaa*, jonka metaforiset tasot olivat ihan huikeita. Suosittelen lämpimästi tätä kannibalismia ja viinanjuontia yhdistelevää maagisen realismin mestariteosta.

Päivätöikseen Kari Nylander opettaa ravintolatyötä kehitysvammaisille kalliolaisen Lyhty ry:n palkkaamana. Ihmisläheinen ja yhteiskunnallisesti merkittävä työ on hänelle erittäin mieluista. Työhuoneen ikkunasta on näköala Kallion kirjastoon, jossa hän käy vähintään kerran viikossa fiilistelemässä ja lainaamassa kirjoja. Joskus hän käy kirjastossa myös oppilaidensa kanssa.

– Kirjastot ovat minulle äärimmäisen rakkaita paikkoja. Nuoruuteni tärkeimpiä paikkoja oli Raahen kaupunginkirjasto. Se oli silloin uusi ja kokoelma mahtava. Erityisesti musapuolelta minulla on paljon hyviä muistoja, eikä ainoastaan kirjallisuuteen liittyviä. Kirjastoon mentiin nimenomaan hengailemaan ja kuluttelemaan kavereiden kanssa aikaa. Sinne kertyi kaltaisiani nuoria, joille maistui urheilun sijaan enemmän *Soundi-lehti* ja rock-levyt.

Nykyisin Nylander kuuntelee kotona Kalliossa lähinnä klassista orkesterimusiikkia.

– Se toimii hyvin lukemisen taustalla, kun sitä ei rockin ja popin tavoin tule analysoitua kiinnittämällä huomiota vaikka bassolinjoihin. Myös radio on usein päällä. Nykymusiikkia kuuntelen kyllä liiankin vähän.

Vaikka Nylander ei enää rock-musiikkia kuuntele, soittaminen on vuosikymmenten jälkeen edelleen hauskaa. Kolme bändiä pitää rokkarin sopivan touhukkaana. Treenikämpällä hän käy peräti neljästi viikossa. Mutta arki-iltojen kiireettömät lukuhetket ovat kirjojen ystävän todellinen tähtihetki. ■

Kirjoja, jotka Kari Nylander on lukenut vähintään kaksi kertaa:

Adams, Douglas: [Linnunradan käsikirja liftareille](#)

Bulgakov, Mihail: [Saatana saapuu Moskovaan](#)

Fleming, Ian: [Casino Royale](#)

Kivi, Aleksis: [Seitsemän veljestä](#)

Pirsig, Robert M.: [Zen ja moottoripyörän kunnossapito](#)

Pratt, Hugo: [Corto Maltese \(koko sarja\)](#)

Puzo, Mario: [Kummisetä](#)

Tolkien, J.R.R.: [Taru sormusten herrasta](#)

Twain, Mark: [Huckleberry Finnin seikkailut](#)

Yoshikawa, Eiji: [Musashi](#)

Kirjalinkit vievät Finna.fi -sivustolle. Finna.fi on hakupalvelujen kokonaisuus, josta löydät kaikkien Finnassa mukana olevien toimijoiden aineistot yhdestä paikasta.

Gunnar Högnäs – kirjasto tapahtumien talona

Tapahtumien markkinoinnista, viestinnästä ja tuottamisesta

● Teksti **Suvi Pukero** ja **Gunnar Högnäs** ● Toimitus **Tuomas Pelttari** ● Kuvat **Tuomas Pelttari** ja **Gunnar Högnäs**

Syksyllä 2024 Turun ammattikorkeakoulussa järjestettiin kirjastoalan opiskelijoille kurssi tapahtumien markkinoinnista, viestinnästä ja tuottamisesta. Kurssin opettajina toimivat **Kati Haanpää**, **Taru Lehtinen** ja **Suvi Pukero**. Kurssilla opiskeltiin monipuolisesti tapahtumien suunnittelua, projektinhallintaa, tekijänoikeuksia, kohderyhmiä sekä tapahtumien saavutettavuutta.

Opiskelijat tutustuivat erilaisiin kirjastotapahtumiin ja toteuttivat monipuolisia ja kiinnostavia tapahtumia ympäri Suomen. Kurssin opetukseen liittyen Suvi Pukero kävi tapaamassa

Suvi Pukero ja Gunnar Högnäs Turun kaupunginkirjaston Studiassa. Huhtikuun 2025 Lukuviikon tunnelmaa loi kierrätyskalustein sisustettu Lukunurkkaus, joka tehtiin yhteistyössä Turun Ekotorin kanssa. Kuva Tuomas Pelttari.

kirjastotapahtumien kokenutta järjestäjää, Turun kaupunginkirjaston informaatikkoa **Gunnar Högnäsiä**. Keskustelun aiheena oli tapahtumien tuottaminen kirjastoissa.

Gunnar Högnäsin päätehtävä on ollut vuodesta 2010 alkaen tuottaa ja suunnitella tapahtumia Turun kaupunginkirjastossa. Gunnar on toiminut aiemmin kulttuurisihteerinä Kårenilla eli Åbo Akademin ylioppilaskunnan talolla sekä toiminut bändimanagerina ennen työtä Turun kaupunginkirjastossa. Pohdimme Gunnarin kanssa olennaisia asioita tapahtumatuottamisessa kirjastojen toiminnan näkökulmasta.

Sekä yleisissä että korkeakoulukirjastoissa on hyvä miettiä, millaisia tavoitteita tapahtumalle asetetaan ja miten markkinointi saavuttaa parhaiten kohdeyleisön. Millaiset tapahtumat tukevat kirjaston lakisääteistä toimintaa ja hyödyntävät aineistoja, palveluja ja käytettävissä olevia tiloja parhaalla mahdollisella tavalla?

Yleisten kirjastojen lakisääteinen tehtävä on lisätä väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin. Lähtökohtana ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus. Kirjastot edistävät monipuolista lukutaitoa, medialukutaitoa ja tiedon saatavuutta sekä käyttöä. Kirjasto tarjoaa palvelujen avulla mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kirjastot tarjoavat pääsyn aineistojen ja monipuolisen kokoelman lisäksi myös tietoon ja kulttuurisisältöihin, jotka olisivat maksullisia tai maksumuurien takana. Laissa mainitaan myös kirjastojen tarjoamat tilat oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan. (Laki yleisistä kirjastoista 29.12.2016/1492)

Kirjastot järjestävät erilaisia tapahtumia, joiden päämääränä on tavoittaa uusia asiakkaita, edistää demokratiaa ja lisätä aineiston käyttöä. Tapahtumissa tulisi tuoda esille taide- ja kulttuurihistoriallisia, yhteiskunnallisia ja viihdyttäviä sisältöjä. Kirjasto voi mahdollistaa tapahtumia ja tukea harrastusryhmiä, joille muut organisaatiot eivät tarjoa kohtuuhintaista esitystilaa. Tapahtumatuottajan ja -päivystäjän työpanos on aina tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa merkityksellinen.

Tapahtumatuottajan tehtävät

Kirjastot tarjoavat tapahtumille useimmiten tilat, käytettäviä kalusteita, markkinointia sekä mahdollisesti esitystekniikkaa. Tapahtumia voidaan järjestää yhdessä erilaisten yhdistysten kanssa tai kirjaston toimitilojen ulkopuolella. Tapahtumalla on aina kustannuksia, jotka tulee ottaa suunnitteluvaiheessa huomioon. Näihin kuuluvat esimerkiksi suunnitteluun ja tapahtumaan kuluva henkilöstön työaika. Henkilökuntaa tulee aina olla tapahtumassa riittävästi.

Tapahtumien järjestäminen kirjastoissa on sisällöntuottamista, ja tuottajan tärkein tehtävä on mahdollistaa tapahtuman onnistuminen. (Högnäs, 2024)

Tapahtumatuottajan työ Turun kaupunginkirjastossa sisältää kaikki tilaisuuden suunnitteluvaiheet. Gunnar hoitaa omassa työssään koko tapahtuman alusta loppuun, mm. päätökset, tilavaraukset, markkinoinnin erilaisissa kanavissa ja itse tapahtumapäivään liittyvät työt. Tärkeintä on kuitenkin läsnäolo tapahtumissa ja vastuun kantaminen. Työtehtäviä voi delegoida, mutta Gunnar on halunnut hoitaa yleensä tapahtumat itse, jolloin tapahtuman yksityiskohdat, muutokset ja

tärkeimmät tiedot pysyvät hyvin yhden henkilön vastuulla ja käsissä. Tapahtumajärjestämisessä tuottajan kokemus ja osaaminen vaikuttavat: jokaisella tuottajalla on osaamista ja erilaisia vahvuuksia ja esimerkiksi kiinnostus teknisiin asioihin on aina suuri apu tapahtumaa toteutettaessa.

”Kommunikointi on kaiken A ja O”

Tuottajan työssä on tärkeää luova ongelmanratkaisukyky ja hyvät vuorovaikutustaidot. Kaikki tapahtumat vaativat ennakkosuunnittelua, ja suunnitteluvaihe saattaa yllättää sekä työmäärältään että ajankäytöllisesti. Aikataulutus, budjetointi ja riskienhallinta ovat suunnittelutyötä, mutta tapahtuman lähestyessä neuvottelu- ja viestintätaidot korostuvat.

Kirjastoissa tyypillinen näyttelyjen tuottaminen vaatii – kuten muutkin tapahtumat – koordinoitavuutta, projektinhallintataitoja ja kykyä rakentaa tilaan ja näyttelytarpeisiin soveltuvia ratkaisuja.

Tapahtumia toteuttaessa kannattaa ottaa huomioon erilaiset yhteistyötahot. Tapahtumissa tehdään usein yhteistyötä esim. yliopistojen kanssa, jolloin kyseessä ovat usein oman alansa ammattilaiset. Seurat ja yhdistykset toimivat usein harrastuspohjalta, jolloin asiakkaalla ei ole välttämättä kokemusta ja riittävästi tietoa tapahtumien järjestämisestä. Tuottajan tehtävä on sopia asiakkaan kanssa tapahtuman kuluista ja yksityiskohdista.

Tilaisuuden huolellisesta suunnittelusta huolimatta asiakkaiden tarpeet voivat aina muuttua kun tapahtumaa tai näyttelyä rakennetaan. Riskejä ja muutoksia voidaan ennakoida, mutta aina voi tapahtua jotakin odottamatonta. Tuottajan ja tapahtuman järjestäjän näkökulmasta olennaista

Kaamos-tapahtumat näkyivät ennakkoon katu-kuvassa. **Vuokko Hovatta** mainoksessa vuonna 2020. Kuva Tuomas Peltari.

on järjestelmällisyys ja loogisuus kaikessa tekemisessä ja suunnittelussa, myös ns. kaoottisissa tilanteissa, jolloin muuttuvat tekijät vaativat joustavuutta ja nopeaa reagointikykyä. Tapahtumia määrittävät erilaiset lait ja turvallisuusseikat, joista tapahtumajärjestäjä on aina vastuussa.

Millaisia tapahtumia kirjastot järjestävät?

Kirjastojen järjestämät tilaisuudet vaihtelevat pienistä lukupiireistä suosittuihin kirjailijavierailuihin tai nimekkäiden artistien ilmaiskonsertteihin. Kynnys osallistua kirjaston tapahtumiin ei ole ehkä niin korkea, koska tilaisuuksiin pääsee ilmaiseksi. Kirjasto järjestää monipuolista toimintaa myös kirjaston ulkopuolella, kuten katutansseja, yhteislaulutilaisuuksia sekä seniori- että kirjastokassitoimintaa. Kohderyhmistä huomioidaan myös sosiaalisesti syrjäytyneet. Tiloja voidaan tarjota ulkopuoliselle tapahtuman järjestäjälle tai tapahtuma järjestetään yhteistyössä.

Keskustelimme Gunnarin kanssa Turun kaupunginkirjaston suurimmista Kaamos-tapahtumista, joista ensimmäinen järjestettiin vuonna 2011. Kulttuuripääkaupunkivuosi mahdollisti riittävän rahoituksen, ja monipuolinen tapahtumaohjelma valtasi uuden kirjastotalon. Kaamos oli vuoden kohokohta ja tapahtuma, johon haluttiin satsata resursseja. Ensimmäisenä vuonna esiintyjinä olivat **Jori Sjöroos** ja **Magenta Skycode** ja konserttia seurasi noin 600 henkilöä. Tilaisuus kesti puoleen yöhön. Artisti itse oli hämmentynyt siitä, että bändi sai ”luukuttaa konsertin kirjastossa”. Tekniikka tilattiin pieneltä alan firmalta. Bändi esiintyi yleisön yläpuolella kolmannen kerroksen parvella. Kaiuttimet sijaitsivat kakkoskerroksessa yleisön tasolla. Takahuoneet olivat 3. kerroksen henkilökuntatiloissa. Kaikki sujui hyvin ja Gunnar itse toimi ”roudarina”.

Tapahtumasarjaa järjestettiin vuosittain 10 vuoden ajan. Kaamos-konserttien aika kuitenkin meni Gunnarin mukaan jotenkin ohi. Konsepti ehkä vanheni, resurssit vähenivät ja ehkä myös yleisön kiinnostus lopahti. Vuosien saatossa kustannukset ovat nousseet huomattavasti, joten vastaavan kokoisiin tapahtumiin pitäisi saada riittävä rahoitus. Kaupalliset toimijat nostavat tarvittaessa lippujen hintaa, mutta kirjastojen tulee miettiä, miten rahoitus tulevaisuudessa järjestetään. Gunnar näkee silti tulevaisuuden valoisana tapahtumien osalta. Vanhaan konseptiin ei kannata jäädä kiinni tai hengaila menneisyydessä, vaan on hyvä ideoida uutta toimintaa ja suunnata eteenpäin.

Turun kaupunginkirjastolla on tapahtuma- ja markkinointitiimit, joiden avulla toimintaa koordinoidaan.

- Kirjastolla on kaksi kertaa vuodessa ilmestyvä tapahtumaesite, tiedot kerätään yhteiseen dokumenttiin, jonka pohjalta tiedottaja viimeistelee esitteen painoon hyvisä ajoin.
- Tapahtumista voidaan tiedottaa varhaisessa vaiheessa aika yleisellä tasolla, lukkoon on lyöty tapahtuman nimi, paikka ja kellonaika. Nimi voi olla suuntaa antava, esimerkiksi ”elokuwapäivä”.
- Tapahtumien järjestäjiä työskentelee myös lähikirjastoissa. Musiikkiosastolla ja muilla osastoilla on omia tapahtumatuoottajia.
- Jokaisella osastolla on tapahtumien järjestämiseen pieni erillinen budjetti ja tapahtumia suunnitteleva ja toteuttava koordinaattori. Kirjaston tiloissa toimivat myös Turun kaupungin omat kulttuurikoordinaattorit.

Fyysinen tapahtuma paikan päällä koetaan kirjastoissa edelleen tärkeäksi, mutta mahdollinen reaaliaikainen striimaus voi lisätä tapahtuman saavutettavuutta ja antaa tapahtumalle lisäarvoa. Suoratoisto tapahtumista on mahdollista, jos järjestäjä tai esiintyjä antaa luvan ja tekninen osaaminen saadaan hankittua, mikäli tarvittavaa osaamista ei kirjaston tai organisaation sisältä ole käytettävissä.

Tapahtumajärjestäjän vastuut ovat tiukentuneet vuosien saatossa, kirjastoissa tarvitaan mm. tapahtumailmoitus ja pelastussuunnitelma. Teoston lupa *Musiikki kunnan toiminnassa* kattaa laajasti musiikin käytön kuntien ja kaupunkien toiminnoissa ja palveluissa, silloin kun järjestetään pääsymaksuttomia itse järjestettyjä tapahtumia kunnan itse ylläpitämissä julkisissa palveluissa. Luvan käyttötapakohtaiset erityisehdot ovat muuttuneet 1.1.2025 alkaen, joten tarkemmat tiedot kannattaa tarkistaa Teoston sivuilta (2025).

Gunnar Högnäs on järjestänyt tapahtumia Turun kaupunginkirjastossa vuosien ajan. Kirjastopihalla koettua Turun puhallinmusiikkijuhlat järjestettiin jälleen toukokuussa, mutta lintujen pesintärauhan turvaamiseksi paikka vaihtui tänä vuonna Panimoravintola Koulun pihaan. Kuva Tuomas Pelttari.

Sointu-seitsikko Kirjastopihalla 2024. Kuva Gunnar Högnäs.

Tapahtuman luottamuksellinen ja keskusteleva ilmapiiri

Kirjastoille tapahtumien järjestäminen on luonnollinen ja tärkeä asia. Kirjasto tarjoaa asiakkaille informaatiota, kiinnostavaa fiktiota, faktaa ja viihdettä. Näyttelyiden avulla voidaan nostaa erilaisia aiheita ja näkökulmaan liittyvää aineistoa ja myös mahdollisesti esineistöä esiin. Erilaiset kirjaston kokoelmiin liittyvät näyttelyt ovat tyypillisiä, kuten kuukauden mittaiset kirjavinkkaukset.

Tapahtumat liittyvät usein kirjaston kokoelmiin. Kaikki ajankohtainen, mistä yhteiskunnassa puhutaan tai ylipäätään keskustellaan, löytyy kirjaston kokoelmista ja aineistoista. (Högnäs, 2024)

Turun kaupunginkirjaston Rotundassa tapahtumia järjestävät yleensä kirjallisuus- ja taideosasto, musiikin tapahtumat löytyvät toisen kerroksen musiikkiosastolta ja kesäisin myös pääkirjaston sisäpihalta. Gunnar on järjestänyt luentotilaisuuksia Studiassa ja kirjaston tieto-osastolla. Tapahtumissa on saavutettu luottamuksellinen ilmapiiri, keskustelulle on annettu aikaa luentojen lopussa. Gunnar myös itse osallistuu keskusteluun tarvittaessa. Korona-aikana tilaisuuksia striimatessa ja yleisön ollessa verkossa samanlainen keskustelukulttuuri ei toteutunut, vaikka anonyymi osallistuminen olisi voinut lisätä rohkeutta keskusteluun.

Kirjastojen tulee siis edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Eri organisaatioiden, kuten yliopistojen, tehtävä on opettaa, tehdä tutkimusta ja kommunikoida yleisön eli veronmaksajien kanssa. Heillä on velvollisuus tuoda tietoa kansalaisten keskuuteen, ja tässä tehtävässä näemme kirjastojen työn merkittävänä kansalaisten ja viranomaisten välillä.

Kirjastot toimivat linkkinä eri tiedontuottajien välillä. Kirjasto pyrkii vaikuttamaan mahdollisuuksiin, joissa esim. puitteet ja välineet tiedon saamiseen tai sen käyttämiseen puuttuvat. Miksi kirjastot tarjoavat kirjoja tai ohjeita, jos tietoa tai opittua ei ole mahdollisuus omassa elämässä hyödyntää tai toteuttaa, kirjasto voi myös lainata ompelukoneen tai porakoneen, jotta tietoa voidaan hyödyntää [...] Voisi kysyä myös miksi kirjastoissa on tietoa? Kirja on ollut alun perin väline, jonka varaan kirjastot on perustettu. Kirja on luotettava tai kätevä tapa kerätä tietoa, kirjan sisältö on se ”juttu”. (Högnäs, 2024.)

Erilaiset luennot ja kirjojen lisäksi esillä oleva muu aineisto herättävät lisäkiinnostuksen aiheeseen ja innostavat mahdollisesti hankkimaan lisää tietoa lukemisen kautta.

Esitin keskustelun lomassa Gunnarille myös kysymyksen siitä, mitä hän on oppinut tuotantoja tehdessä tai mitä hän ehkä tekisi tapahtumien järjestämisessä toisin.

Toisin yhteiskunnalliset asiat enemmän esille (esim. ilmastonmuutos, rokotevastaisuus). Olen tuonutkin, mutta olen huomannut ja oppinut, että ns. yhteiskunnalliset asiat kiinnostavat vähemmän. Silti en tekisi asioita toisin 😊. Ajankohtaisuudesta huolimatta tärkeät teemat kiinnostavat osallistujia vähemmän kuin esimerkiksi Turun historia. Ihmiset ehkä myös suostuvat itseään vakavilta ja ahdistavilta asioilta, joita media nostaa esiin. (Högnäs, 2024.)

Yllättävä yleisömäärä ja asiakaspalautteen merkitys

Entä jos kaikki katsojat eivät mahdu seuraamaan kirjaston järjestämää ilmaista tapahtumaa tilojen enimmäishenkilömäärän vuoksi? Keskustelussa käytimme esimerkkinä **Satu Rämön** kirjailijatapaamista Pirkkalan kirjastossa, josta uutisoitiin lokakuussa 2023.

”Lähtökohtaisesti suuri katsojamäärä on positiivinen ongelma”

Ratkaisumme tiukassa tilanteessa olisi käytännöllinen, mukaan pääsevät paikalle ensin saapuneet, mikä on kulttuurialalla tyypillistä. Järjestäjän näkökulmasta kaikkien ei ole pakko mahtua tilaisuuteen, vaikka tilanne valitettava onkin. Pienemmissä, mahdollisesti säännöllisesti toistuvissa lukupiireissä osallistujamäärä voi olla tilaisuuden luonteen vuoksi rajattu ja ilmoittautumisen tulisi olla sitova. Tärkeintä on tieto osallistumisen rajoitteista jo tiedotus- tai markkinointivaiheessa. Turun kaupunginkirjaston Taiteiden yön erilaisissa esittelykierroksissa ilmoitettiin, että mukaan pääsevät esim. 25 ensimmäistä paikalle saapuvaa. Tätä voisi tarvittaessa hyödyntää myös muissa kirjastojen tapahtumailmoituksissa.

Keskustelimme myös, millaisissa tilanteissa voisi käyttää ennakkoilmoittautumista tapahtumiin. Ilmoittautuminen tapahtumaan ei tarkoita käytännössä asiakkaan sitoutumista ja varmaa osallistumista maksuttomaan kirjastotapahtumaan. Jos paikkansa varannut ei saavukaan, on osallistumismahdollisuus toiselta asiakkaalta menetetty.

Tapahtumista on hyvä kerätä aina palautetta. Palautteiden avulla on mahdollista pohtia, miksi kohdeyleisöä ei mahdollisesti saapunut paikalle. Oliko ajankohdassa tai viestin saavuttamisessa ongelmia asiakkaan näkökulmasta ja onko toimintatapoja mahdollista tulevaisuudessa muuttaa?

Palautteiden keruu on mahdollista esimerkiksi tapahtumassa julisteissa tai paperimuodossa esillä olevien QR-koodien avulla tai jälkikyselyinä sähköpostin avulla. Tämä vaatii kuitenkin yhteystietojen keräämisen, joka on mahdollista henkilötietorekisterin käsittelysääntöjen mukaisesti.

Onnistuneessa tapahtumassa asiakkaat viihtyvät ja tapahtuma toteutuu suunnitelman mukaisesti. Kirjastojen tapahtumissa koetaan tärkeäksi yhteisöllisyys ja positiivinen vuorovaikutus järjestäjän ja osallistujien välillä. Kirjastoilla on mahdollisuus tarjota ja luoda turvallinen tilaisuus ja tila, jossa asiakkaiden on helppo viihtyä monimuotoisten tapahtumien aikana. Positiivinen kokemus ja koetut tunteet ovat tärkeitä asiakkaiden mahdolliselle osallistumiselle ja kirjastopalvelujen käytölle myös tulevaisuudessa. ■

Suvi Pukero

Kirjoittaja toimii Turun ammattikorkeakoulussa tietopalveluneuvojana. Vuosien varrella mukaan ovat tarttuneet tuoreen maisteritutkinnon lisäksi kulttuurimanagerin opinnot. Harrastuksiin kuuluvat järjestyksenvalvonta ja tapahtumapäivystäminen konsertti- ja urheilutapahtumissa.

Gunnar Högnäs

Haastateltu on ollut Turun kaupunginkirjastossa töissä alkuvuodesta 2003, ennen sitä työskennellyt mm. Åbo Akademiin puhelinvaihteenhoitajana, Föllingegårdenin terveystietokodin keittiössä (Ruotsin Jämtlandissa) ja Åbo Akademis Studentkårin kulttuurisihteerinä (kolmeen otteeseen; järjesti 1978 Turun token punkkonsertin). Harrastuksiin kuuluvat esim. (omien) runokirjojen julkaiseminen, mielipidekirjoitusten raapustaminen, esiintyminen statistina elokuvissa, luonnossa kävely, penkkiurheilua ja silloin tällöin aktiivisempaa urheilua.

LÄHTEET

Högnäs, G. (2024). Informaatikko. Turun kaupunginkirjasto. Haastattelu 3.9.2024.

Laki yleisistä kirjastoista 29.12.2016/1492. Annettu Helsingissä 29.12.2016. Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20161492>

Teosto. (2025). Musiikki kunnan toiminnassa. Saatavilla: <https://www.teosto.fi/musiikin-kayttoluvat/hanki-lupa/musiikki-kunnan-toiminnassa/#luvan-muutokset-1-1-2025-alkaen>

Turun kaupunginkirjaston tapahtumat. (2025). Saatavilla: <https://vapaa-aika.turku.fi/fi-FI/topic/67a5eb7d5bd39c043fcb3bfc>

Samae Koskinen

- visio ja halu sanoa
- Oma levyhylly

Sarjassa Oma levyhylly avataan kirjaston ystävien fanituksen kohteita

● Teksti **Samae Koskinen** ● Kysymykset ja toimitus **Tuomas Pelttari**

– Kirjastossa ajattelen aikaa, jota minulla ei ole tällä hetkellä käytettävissäni. Kuinka tahtoisin syventyä, hankkia tietoa ja saada elämyksiä siitä massasta, joka kirjaston hyllyiltä löytyy. Kirjasto on valopilkku yhteiskunnassamme, koska se antaa kaikille mahdollisuuden sivistyä, tulotasosta riippumatta.

Muusikko ja kirjailija **Samae Koskinen** (s. 1978) tunnetaan kenties parhaiten kunnianhimoisena laulaja-lauluntekijänä. Vuonna 2006 soolouran aloittaneen Koskisen yhdeksäs albumi *Mä näin unta että kaikki meni hyvin* julkaistiin vuonna 2024.

Samae Koskinen.
Kuva Aki-Pekka
Sinikoski.

Ennen soolovuosia Koskinen teki visionääristä popmusiikkia bändissä **Sister Flo**. Yhdessä **Jussi Lehtisalon** kanssa on syntynyt monenlaista metallia ja rockia esimerkiksi bändeissä **Steel Mammoth** ja **Arkhamin kirjasto**. Koskisen esikoisromaani *Aina on itketty* julkaistiin alkuvuodesta 2025.

Historiaa ja musiikillista kasvua

– Oma musiikkihistoriani on monisyinen. Olen kasvanut klassisen rockin, hard rockin ja heavy metalin maailmassa, mutta kolunnut populaarimusiikin historiaa rankalla kädellä parikymppisestä eteenpäin. Tutustunut folkin, progen, soulin, jazzin ja klasarin virtauksiin. Olen sitä mieltä, että jollei tunne historiaa, on vaikeaa tehdä jotain uutta. Laulunkirjoittaminen on jotain, mikä on kiinnostanut aina eniten, yllättävät rakenteet, tekstikoukut ja melodiapätkät. Mielestämme elämme tällä hetkellä sillä(kin) saralla pimeää aikaa: ajattelen, että menneinä vuosikymmeninä pophititkin olivat melko haastavia ja monimuotoisia, nykyisten neukkarissa tehtyjen neljän soinnun massatuotettujen sijaan.

– Kirjasto näytteli suurta roolia musiikillisessa kasvussani. Muistan elävästi, kun laitoimme ystäväni kanssa luurit päähän Riihimäen kirjaston musiikkiosaston kuuntelutilassa ja kirjastovirkailija laittoi **Napalm Deathin Scumin** soimaan. Katsoimme toisiamme silmät ammollamme ja olimme että mitä ihmettä kuulemme juuri nyt. Intensiteetti ja raivo oli erilaista kuin kuuntelemallamme **Megadethillä** mutta silti niin kiehtovaa ja jotenkin kiellettyä. Myöhemmin lainasin musiikin lisäksi paljon musiikintekijöiden elämäkertoja, jotta pystyisin kartoittamaan millaisista oloissa he olivat mestariteoksensa tehneet.

– Isäni soitti rumpuja ja kuunteli musiikkia aktiivisesti ollessani lapsi. Meillä soi **Black Sabbath**, **Van Halen** ja **Grand Funk Railroad** kunnes isä erehtyi hommaamaan **Kirkan Surun pyyhit silmistäni** -kasetin ja muuttui keski-ikäiseksi kertaheitolla. Kuuntelin itse paljon **Maidenia**, **Manowaria** ja **Helloweenia**, kunnes innostuin thrash metalista, josta oli selkeä polku grindin ja deathin pariin. Sitten kuvioihin tuli grungen jälkeen brittipopit sun muut, joka ajoi minut syvemmälle reissuuni popmusiikin historian ytimeen. **Blurista The Specialsin** kautta **The Kinksiin** ei ollut kovin pitkä matka.

Sessioita ja Sister Flo

– Ensimmäinen oikea yhtyeeni **Sister Flo** oli indiepopia, joka ei mahtunut Suomessa oikein mihinkään lokeroon. Esikuvamme olivat alussa **The Velvet Underground** ja **Nick Drake**, keskivaiheilla **The Moody Blues** ja **Yes**, lopussa **Talk Talk** ja **Ornette Coleman**. Pyrimme tekemään niin kaunista musiikkia kuin pystyimme, harmonista ja silti haastavaa. Se oli minulle nuoruus, jota suositelen kaikille: esittää parhaiden ystävien kanssa omaa musiikkia ympäri maailmaa, joka nurkan takana löytyy jotain uutta ja jännittävää.

– Olen ollut siitä etuoikeutettu, että olen päässyt tekemään yhteistyötä upeiden erikoishenkilöiden kanssa. Olen saanut tuottaa **Jarkko Martikaista**, **Hero Dishonestia** ja **Circleä** ja päässyt tekemään musiikkia **Jussi Lehtisalon** ja **Jori Hulkkosen** kaltaisten hahmojen kanssa. **Arkhamin Kirjasto** on minun ja Lehtisalon yhtye, joka yhdistelee lovecraftiaanista lorea death metaliin ja

hard rockiin. Teimme pari seiskaa ja yhden kokopitkän ja olemme aika ajoin lämmitelleet ajatusta siitä että tekisimme lisää.

– Olen saanut tehdä myös muutamia juttuja sessiomuusikkona. **Kauko Röyhkän ja Riku Mattilan** yhteislevyillä päädyin myös livebändiin basistiksi, joka oli todella hauska ja silmiäavaava kokemus. Olen viettänyt koko musiikillisen urani lavan keulilla ja oli ihanaa olla vain osa ryhmää. Saatoin ottaa lasin viiniä ennen keikkaa ja ottaa rennosti.

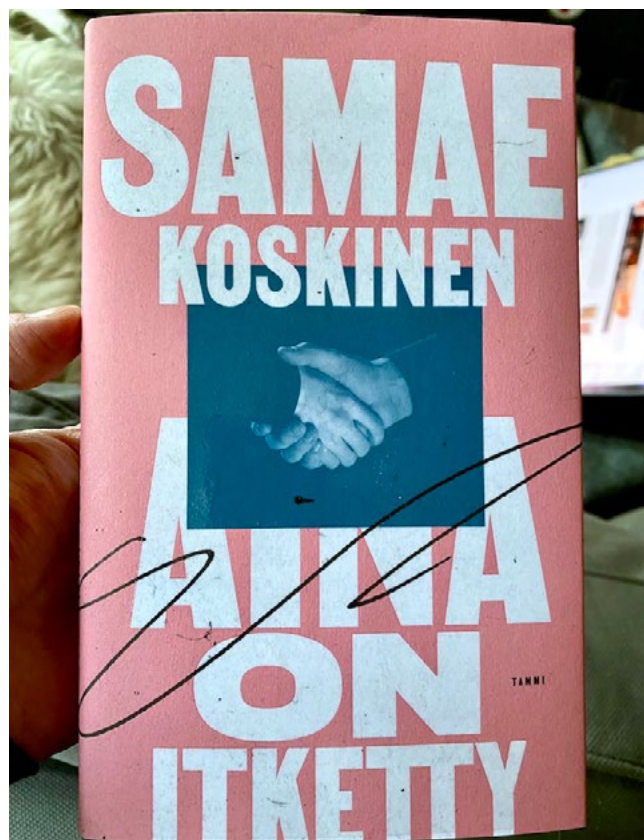
Ilmaisunvapautta soolona

– Ensimmäinen soololevyäni Vol. 1 oli Riku Mattilan ansiota. En ollut koskaan kuunnellut suomenkielistä musiikkiani, koska kaikki esikuvani olivat englanninkielisiä. Pyysimme kirjailijoita ja runoilijoita kirjoittamaan tekstit sävellyksiini ja se oli oikein hauska yhdistelmä. Kolmanteen soololevyyni mennessä Jarkko Martikainen totesi, että minun oli aika tehdä tekstit itse ja että hän toimisi kustannustoimittajana. Kiitän häntä siitä, koska nimenomaan ansioistani tekstittäjänä olen saanut jatkaa uraani näinkin kauan.

– Vuonna 2024 ilmestynyt *Mä näin unta että kaikki meni hyvin* oli albumi, joka oli pakko tehdä. Oli pakko murtaa hiljaisuus, tuntui ettei kukaan sano mitään. Ympärillämme arvot olivat koventuneet, naisviha, rasismi ja fasismi uineet kabinetteihin ja sivistymättömyys oli yhtäkkiä hyve. Otin kantaa asioihin, jotka näin epäoikeudenmukaisina, vaikka se olisi tarkoittanut urani syvää syöksykierrettä, ettei kukaan tulisi keikoille tai ostaisi levyä. Onneksi ei tarkoittanut.

– Esikoisromaanin *Aina on itketty* (2025) kirjoittaminen oli hauskaa, koska se oli niin erilaista. Olin keskittynyt laulunteksteissä ruuvaamaan muutamaa riviä ja yhtäkkiä käsissäni on iso kokonaisuus. Kirjoitin kirjan siksi, ettei kukaan joutuisi kokemaan samantaisia asioita mitä kirjan kakkosnäytöksessä tapahtuu. Semmoinen ei mielestäni kuulu enää tähän maailmaan.

– Ilmaisunvapaus merkitsee minulle sitä, että saan tehdä juuri sellaisia teoksia kuin haluan, ilman pelkoa siitä että tipahdan sattumalta parvekkeelta. Suomi on vielä aika mahtava maa, mutta hurjaa vauhtia menossa kohti synkkyyttä. ■

Lue Samae Koskista

Finna.fi [Aina on itketty](#)

Samae Koskinen | Tammi 2025

Kansi: Tuomo Parikka

Samae Koskisen Oma levyhylly 1–5

Neil Young ... *Black Sabbath* ... *Morbid Angel* ... *Yes* ...
Dead Kennedys

Neil Young • [After The Gold Rush](#) | Reprise 1971

– Tällä albumilla ei jostain syystä ole heikkoja kohtia. Upeita lauluja, jotka vievät johonkin muualle kuin stressintäyteiseen hosumiseen. Tämä on se levy, jonka pistän soimaan mikäli tahdon päästä kotiin hetkeksi.

Black Sabbath • [Master of Reality](#) | Vertigo 1971

– Ajatonta ja täydellistä musiikkia. Muistan kun kuulin tämän ensimmäistä kertaa kaiken thrashin ja deathin keskellä ja olin todella vaikuttunut siitä jazzmaisesta lennokkuudesta, millä **Bill Ward** yhtyettä säestää. Jokainen soittaja on nero omalla sarallaan ja **Ozzy** laulaja ylimaallinen.

Morbid Angel • [Altars of Madness](#) | Earache Records 1989

– **Trey Azaghoth** on näkemyksellinen musiikintekijä. Biisit ovat polveilevia, mystisiä ja vimmaisista. Upea bändi muutenkin, **Pete Sandoval** uskoton rumpali ja **David Vincent** laulaa *Altars of Madness* -levyllä hienosti.

Yes • [Fragile](#) | Atlantic 1971

– Tämä levy on jotenkin semmoista **The Beatlesin** jatkumoa. Melodista, psykedeelistä, progressiivista. Jotenkin hienostunutta musaa.

Dead Kennedys • [Fresh Fruit for Rotting Vegetables](#) |
Cherry Red Records / Poko International 1980

– Löysin tämän LP:n Poko-painoksen vastikään ja sitä kuunnelllessani ymmärsin, kuinka paljon tämä on minuun vaikuttanut. Tekstien tarkkaavaisuus ja kylmyys yhdistettynä todella energiseen ulosantiin tekevät tästä uskomattoman esityksen.

Samaen vaikutteista ja musiikkivalinnoista lisää Levyhyllyissä

[Black Sabbath](#) – alun loppu ja lopun alku • Black Sabbath [1970] • 13 [2013]

[Iron Maiden](#) – Paul Di’Annon aika • Iron Maiden [1980] • Killers [1981]

[Iron Maiden](#) – epiikkaa egyptiläisittäin • Powerslave [1984]

[Jarkko Martikainen ja Luotetut miehet](#) – myötäelämisen
pistämätön keveys • Ruosterastaat [2016]

[Kirka](#) – kotiinpaluu • R.O.C.K. [1986] • The Spell [1987]

[Neil Young](#) – elokuvaton soundtrack • After The Gold Rush [1970]

[Nick Drake](#) – lauluja suljettujen ovien takaa • Five Leaves Left [1969] • Bryter Layter [1970] • Pink Moon [1972]

[Ozzy Osbourne](#) – omituinen ajankuva • The Ultimate Sin [1986]

[Richard Dawson & Circle](#) – luja kuin azobehalko • Henki [2021]

[Van Halen](#) – kitaristi muutti maailmaa • Van Halen I [1978]

[Yes](#) – yhtyeen ensimmäinen klassikko • The Yes Album [1971]

[Yes](#) – proven herkkää ylivoimaa • Fragile [1971]

Heini Strand

– fanityttö ja keikkadiggari
• Oma levyhylly

*Sarjassa Oma levyhylly avataan kirjaston
ystävien fanituksen kohteita*

● Teksti **Heini Strand** ● Kysymykset ja toimitus **Tuomas Peltari**

Heini Strand on FM, toimittaja, kirjailija ja kirjastotyöntekijä. Strandin toimittama *Hyvä verse* (Into 2019) oli ensimmäinen suomalaisia naispuolisia räppäreitä käsittelevä kirja. Strand on toimittanut myös teoksen *Kuka kuuluu? – kirjoituksia hiphopista ja feminismistä* (Kosmos 2021) yhdessä **Inka Rantakallion** kanssa. Nykyään Strand työskentelee keskustakirjasto Oodissa kirjastonhoitajana.

Heini Strand, millainen merkitys kirjastolla on ollut sinulle vuosien varrella?

Kirjasto on ollut minulle tärkeä aina. Kasarilla syntyneenä kaikki musa ja luettava ei ollut taskussa tai edes kotikoneella saatavilla, vaan niitä piti hakea kirjastosta. Ja ei, en ole sitä sorttia, joka olisi lukenut kaikki lähikirjaston kirjat lapsena. Enemminkin olen hakeutunut kirjastoihin pienestä pitäen. Ne ovat olleet kiinnekohtia, missä ikinä olenkaan ollut. Ja lopulta päädyin onneksemi niihin töihinkin.

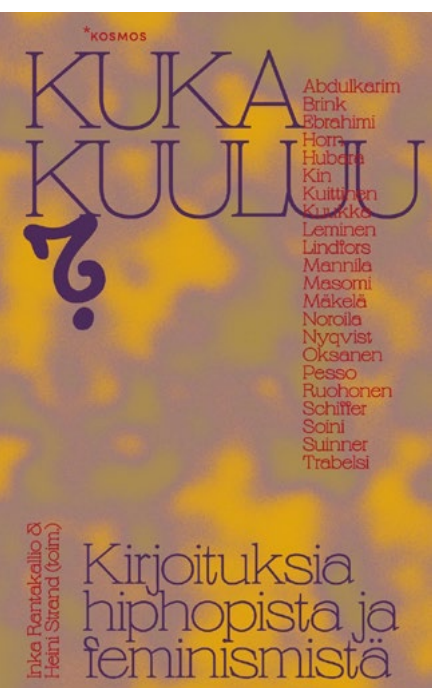
Heini Strand. Kuva Nadia Manna.

Työpaikkana kirjasto on varmasti yksi parhaimmista, mitä voi olla. Siellä ei tarvi myydä mitään kellekään. Sen sijaan saa suositella ihmisille kaikenlaista kamaa, jota he voivat viedä kotiin – ihan ilmaiseksi.

Instituutiona kirjasto on myötätunnon, yhdenvertaisen kohtelun ja sivistyksen tyyssija. Eli harvoja todellisesti kaikille tarkoitettuja paikkoja, joissa ihminen saa vapaasti olla, kunhan käyttäytyy kunnioittavasti muita kohtaan.

Hyvä verse –
suomiräpin naiset
Heini Strand
• Into 2019 • Kansi Bifu /
biffen.com

Kuka kuulu? Kirjoituksia hiphopista ja feminismistä
Toimittajat Inka Rantakallio ja Heini Strand
• Kosmos 2021

Kirjasi Hyvä verse – suomiräpin naiset (Into, 2019) avasi ensimmäistä kertaa laajasti suomalaisen räpin naisnäkökulmaa. Millaisesta henkilökohtaisesta tarpeesta tekemäsi kirja syntyi?

Sukupuoli ja tekijyys sekä niihin liittyvät valta-asetelmat olivat toki näin naispuolisena kuulijana nousseet esiin miltei heti, kun suomiräpistä itse innostuin. Vaikka uuden kiinnostuksen kohteen rakenteet ottaa usein annettuina, alkoi suomiräpin sukupuolten epätasapaino sekä häiritä että kiinnostaa mitä enemmän ao. musaa kuunteli.

Idea kirjaan tuli itse asiassa eräältä kustannustoimittajalta. Olin toisen lapseni kanssa viimeistä päivää vanhempainvapaalla, kun sähköpostiini tipahti pyyntö kirjoittaa kirja suomiräpin naistekijöistä. Vaikka ajatus aluksi hirvitti ja huijarisyndrooma sykki vahvana, vastasin oitis myöntävästi.

Yhdessä Inka Rantakallion kanssa toimittamasi kirja Kuka kuulu? Kirjoituksia hiphopista ja feminismistä (Kosmos 2021) jatko i aiheesta. Miten se täydentää Hyvää verseä?

Nämä teokset ovat toisistaan erillisiä, mutta käsittelevät toki osin samoja aiheita – feminismiä, yhdenvertaisuutta ja tekijyyttä hiphopissa. Kuka kuuluu käsittelee laajemmin sitä, kuka tai ketkä pääsevät ääneen ja tekijöinä esiin suomalaisen hiphop-kentän kontekstissa.

Saimme kirjaan aivan loistavia tekijöitä suomalaiselta kulttuuri-kentältä **Maryan Abdulkarimista Koko Hubaraan** ja **SOFA-duosta Mika Lemiseen** aka **MC Cepariin**, nykyiseen **MC Cepaan**. Osa tekijöistä kirjoitti teokseen esseen tietystä aiheesta ja osaa haastatelimme valitsemastamme näkökulmasta.

Miten nämä uutta avaavat teokset on otettu vastaan?

Teokset ovat selvästi olleet tarpeen ja kaivattuja avauksia suomalaisen räpin ja hiphopin saralla. Olen saanut lähes pelkästään hyvää palautetta molemmista kirjoista. Ilahduttavaa on ollut kuulla kirjojen löytyneen yläkoulujen ja lukioiden kirjastoilta.

Onko hiphopin kenttä tasa-arvoistunut 2020-luvun Suomessa? Miten skene on viime vuosina muuttunut?

Kyllä on. Toki itse puhun kuulijan ja sivustaseuraajan näkökulmasta, en varsinaisena tekijänä. Selkeästi muutkin kuin miespuoliset ja valkoiset tekijät ovat päässeet ääneen ja esille, ja usein myös ilman tarpeettomia etuliitteitä.

Esimerkiksi naispuolisia tekijöitä on ollut suomiräpissä aina laajalti, mutta heidän etenemisensä on usein ollut kovemman työn takana kuin miespuolisilla artisteilla, ja usein se on jopa kokonaan estetty. Naisvihaa ja seksismiä on räpin saralla kuultavissa edelleen, mutta nyt syrjivään puheeseen puututaan herkemmin kuin ennen, jolloin se oli pitkälti kyseenalaistamaton normi.

Suomalainen hiphop on mielestäni myös sisällöllisesti laventunut ja sisältää enemmän sävyjä kuin vaikka vuosituhannen alun suomiräp. Sinne mahtuu vivahteita folkista, popista, punkista ja raskaammista musagenreistä. Monimuotoisuus on lisääntynyt sekä tekijöiden että sisällön suhteen, mikä on mielestäni pelkästään plussaa.

Oletko jatkamassa hiphopin parissa? Mistä muusta haluaisit kirjoittaa?

Jatkan hiphopin parissa kuten tähänkin asti: aktiivisena kuuntelijana ja keikoilla kävijänä. Ammatillisesti haluaisin seuraavaksi suunnata katsetta faniuteen ja ruotia sitä, myös hiphopin saralla. ■

Heini Strandin Oma levyhylly 1-5

Take That ... Rage Against The Machine ... Tulenkantajat ...
PMMP ... Sir Liselot

– Listauksen alkuun on pakko sanoa, että levyhyllyn julkinen koostaminen ja itselle tärkeiden levyjen esittely muille sisältää mielestäni väistämättä jonkinlaista poseeraamista. Ainakin omalla kohdallani se, mitä kerron muille, voi määrittyä sen mukaan, keiden oletan kuuntelevan. Tämä tiedostaen yritän alla olevassa listauksessani välttää niitä vaihtoehtoja, jotka olisivat uskottavimpia tai validoiduimpia. Jokaisessa kohdassa vaihtoehtoja on nimittäin lukuisia.

– Siitä johtuen ao. lista näyttää tänään tältä, mutta toisena päivänä se sisältäisi todennäköisesti jotain muuta. Ja jos minulta kysytään vuoden päästä, mitä tälle listalle valitsin, en luultavasti tarkkaan muista.

Take That • [Everything Changes](#) | BMG 1993

Musiikki oli minulle tärkeää jo lapsena ja se oli minun oma paikkani. Kuuntelin musiikkia yleensä yksin: kuulokkeilla, omasta mankastani, sormi rec-nappulalla radiota kuunnellessa. Ikiomat äänitteeni olivat pitkään kirjaston CD-levyiltä C-kaseteille nauhoitettuja tai radiosta bongattujen biisien kokoelmia.

Suhteeni musiikkiin on aina ollut hyvin henkilökohtainen. En ole ikinä tykännyt musiikista, joka ei kosketa minua millään tavalla tai johon minulla ei ole jotain sidettä. Ehkä siksi olen edelleen kova tyttö fanittamaan ja ihailen helposti artisteja, joiden musiikkia rakastan.

Take That on minun *weapon of choice* mitä tulee poikabändeihin. Isoveljeni muassa olin kyllä tykkäillyt **New Kids On The Blockista** ennen Take Thatia, mutta TT oli ensimmäinen poikabändi, johon ihastuin itse päätä pahkaa. Katselimme serkkujeni kanssa keikkavideoita ja haaveilimme pääsystä heidän keikalleen. *Everything Changes* oli Take Thatin toinen albumi ja omistin sen C-kasetilla. Luin puhki lyriikat kansiliepeestä ja rakastin laulaa biisien mukana, vaikken niitä täysin ymmärtänytkään.

Listani aloittaja olisi voinut hyvin olla myös ensimmäinen omistamani CD-levy **Milana Misicin** *Milana* (1991) tai **Alanis Morissetten** *Jagged Little Pill* (1995), jonka kautta löysin raivon musiikissa, tai vaikka **Spice Girlsin** *Spice* (1996), koska Spaissarit oli ensimmäinen ison luokan bändi, jonka keikalle itse halusin ja pääsinkin.

Rage Against The Machine • [Evil Empire](#) | Epic 1996

Rage Against The Machine oli ensimmäinen yhtye, joka tutustutti minut yhteiskunnalliseen ja kantaaottavaan musiikkiin. Lisäksi yhtyeen musiikissa oli paljon vapauttavaa raivokkuutta, johon pystyin helposti samaistumaan. Yhtyeen keulahahmo **Zack de la Rocha** oli ja on kaikessa voimakkuudessaan, niin kannanottojensa kuin ulosantinsa suhteen, erittäin vaikuttava artisti.

Evil Empire on yhtyeen toinen levy, joka kenties oli myös heidän läpimurtonsa laajemman yleisön kuuluville. Yhtyeen musiikissa yhdistyy moni ominaisuus, jotka ovat sittemminkin minuun vedonneet: hiphop, punk, funk ja ennen kaikkea hc-asenne.

Tulenkantajat • [Tulenkantajat](#) | Poko Rekords 2001

Tulenkantajien debyytti oli minun väyläni suomiräppiin. En ollut löytänyt genrestä tarttumakohtia ennen Tulenkantajia, mutta TK:n Rovaniemen murteella väännetyt lyriikat saivat sydämeni läikähtämään ja sopivat ihanasti myös minun suuhuni. Tulenkantajat oli myös ihan sikakova keikkabändi, koska hehän olivat kunnon yhtye soittimiseen ja taitavine soittajineen kaikkineen.

Kaucasin *Saastaa suusta* (2003) oli myös yksi suomiräp-lempparini vuositu-
hannen alussa. Lappeenrantalaiskokoonpanokin käytti biiseissä omaa mur-
rettaan, joka poikkesi valtavirrasta. Miltei kaikki räppihän on jollain mur-
teella tehtyä, mutta vain pk-seudun ulkopuolista räppiä kutsuttiin jossain
vaiheessa murreräpiksi. Joka tapauksessa pk-seudun murteista poikkeava
riittävä teki räpistä ainakin itselle helpommin lähestyttävää. Olenhan
itsekin vahvalta murrealueelta, Oulusta, kotoisin.

Tulenkantajat sai minut kiinnostumaan räpin paikallisuuteen ja sukupuoleen liittyvistä ulottuvuuksista niin paljon, että tein lopulta Suomen kirjallisuuden gradunikin Tulenkantajien lyriikoista.

PMMP • [Leskiäidin tyttäret](#) | RCA / Sony BMG Music Entertainment 2006

Tähänastisen aikuisikäni tärkein yhtye on **PMMP**. *Leskiäidin tyttäret* oli levy, joka johdatti minut heidän maailmaansa enkä ole sittemmin sieltä pois päässyt saati halunnut.

Kuuntelin lapsena paljon serkkujeni kanssa **Leevi And The Leavingsia**, jonka melankolia ja melodiantaju on varmasti vaikuttanut myöhemminkin fanittamaani musiikkiin. Se kuuluu myös Pemuissa.

PMMP:ssä yhdistyy monta minulle musiikissa tärkeää asiaa: upeita melodioita, mukanalaulettavia kertsejä, punk-vivahteita ja läpeensä nerokkaita lyriikoita. Lisäksi PMMP on yksi kaikkien aikojen parhaista liveakteista. Heidän keikkansa olivat sellaisia, joihin saattoi hyvällä tavalla hukkoa ja jotka tarjosivat väylän omien monien tunteiden käsittelyyn.

Kovat keikat yhdistävät monia fanittamiani artisteja ja useat suosikkini olen löytänyt nimenomaan keikkojen kautta. Näihin kuuluvat esimerkiksi **Joose Keskitalo & Kolmas maailmanpalo**, **Yona ja Liikkuvat pilvet** sekä **Asa Jätkäjätkineen**. Viimeisin keikka-crushini on **Good Boys**, jonka keikoilla saa olla alusta loppuun hymy naamalla. Suosittelen kaikille!

2010-luvun taitteen levy olisi voinut olla myös Yonan *Vaikka tekee kipeää, ei haittaa* (2012), **Veronica Maggion** *Satan i gatan* (2011), **Jaakko & Jayn** *War Is Noise* (2009) tai vaikka **Goatin** *World Music* (2012). Asuin tuolloin Oulussa ja kävin paljon Oulun Levykauppa Äxässä, jossa minulla oli myös eräänlainen henkkoht levydiileri. Häneltä sain runsaasti levysuosituksia, joista monet ovat soitossa edelleen. Terkut Villelle!

PMMP:stä vielä sen verran, että heidän *Matkalaulu*-levynsä (2013), joka sisältää erilaisia versioita heidän vanhoista biiseistään, on yksi turvalevyistäni. Se on sävyiltään melankolinen ja harras sekä äärimmäisen kaunis. Aina vähän itkettää, kun kuuntelen sitä.

Sir Liselot • *Maniduros* | 2020

Viimeistä 10 vuottani ovat säestäneet monet upeat räppärit, joita olen päässyt haastattelemaankin kirjoihini. Rakastan nykytekijöistä mm. **F.ää**, jo

kuopattua SOFAa, **Adikiaa**, **Matriarkaattia**, **Bämää** ja **Yeboyahia**. Kaikki, mitä nämä artistit ja kokoonpanot tekevät, otan ilolla vastaan.

Yksittäisiä lempparilevyjäkin viime vuosilta löytyy. **Sir Liselotin** eli **Liisa Tanin** *Maniduros* on estetiikaltaan ihanasti korvia kutittava. Levyn lyriikat ja soundit ovat myös mahtavan ennalta-arvaamattomia. Sir Liselotin soolo-tuotannon lisäksi suosittelen tarkastamaan **Ghost Worldin**, joka on Tanin emobändi.

Maniduroksen ohella viime vuosien kiinnostaviksi ovat muodostuneet **The Hearingin** *Demian* (2019) – rakastan kaikkea, mitä **Ringa Manner** tekee – **Rosalían** *Motomami* (2022), **Vulvaruton** *Raivosaatana* (2023), **Eevil Stöön** *6lack* (2020) ja **Leikeli47:n** *Shape Up* (2022). Näihin levyihin palaan, kun en keksi uutta kuunneltavaa.

Heinin musiikkivalinnoista kirjastoblogissa Levyhyllyt

[Alanis Morissette](#) • Jagged Little Pill [1995] on ajaton ajankuva

[Asa](#) – Roihuvuoresta Roihuvuoreen, Rähinästä rentouteen Vuodet 2000–2011

[Asa](#) – jatkojen jatkoilta perustekemisen pariin • Vuodet 2011–2022

[Eevil Stöö](#) – kuinka hiisaavasta hiihtopipomiehestä tuli legit • Vuodet 2002–2022

[Joose Keskitalo](#) – elämän kauneus kuoleman varjossa • En lähde surussa [2019]

[Leevi And The Leavings](#) – tutunkuuloinen joutsenlaulu • Hopeahääpäivä [2003]

[PMMP](#) • Massasuosio, substanssi, sukupolvikokemus • Vuodet 2003–2013 ja 2024

[Ruusut](#) – inhimillisyyttä ajankuvan alla • Kevätuhri [2020]

[SOFA](#) haluaa heilauttaa

[Tulenkantajat](#) – tiimi timmein toi rapin Rolloon • Tulenkantajat [2001]

[Veronica Maggio](#) – kyynelkaasua ja glitteriä • Och som vanligt händer det något hemskt • Kapitel 1 [2021]

[Yona](#) – pelastus ilon kautta • Uni johon herään [2022]

Musiikkikirjastot.fi
Vinkit ja verkkopalvelut

Lava vapaana!

● Teksti **Otto Härkönen** ● Kuvat **Lahden kaupunginkirjasto**

| Kirjasto Open Stage kutsuu Lahdessa esiintymään – lava on vapaa kaikille

Kirjasto Open Stagen juuret ulottuvat epäsuorasti reilun viidentoista vuoden päähän. Lahdessa sijaitsevassa jo kansallista mainetta niittäneessä Torvi-baarissa alettiin tuolloin pitää kuukausittaista avointa lavaa, Torven akustista klubia. Konsepti klubissa on simppeli. Lava on nimensä veroisesti avoin kaikille taitotasosta, genrestä, soittimesta, jopa soittamattomuudesta huolimatta. Samaa hyvää ideaa haluttiin tuoda kirjastolle.

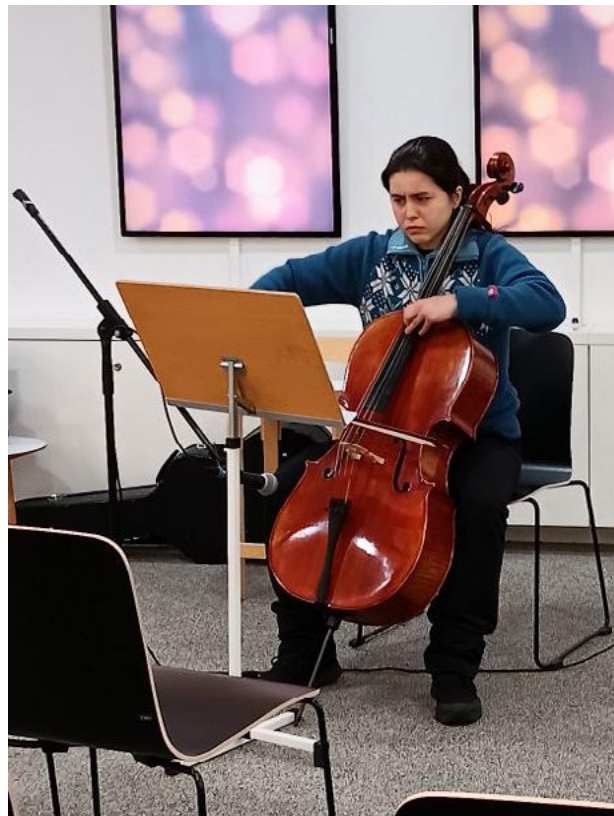

Otimme yhteyttä Torven akustisen klubin vetäjään, laulaja-lauluntekijä **Ville Kujalaan**, joka olikin kirjaston henkilökunnalle tuttu kasvo entuudestaan aktiivisena kirjaston harrastehuoneiden käyttäjänä. Sovimme tapaamisen Kujalan kanssa, totesimme konseptin toimivaksi kirjastolle, ja saimme Kujalan tapahtumia isännöimään. Kirjastossa järjestetyille tapahtumille valittiin kuitenkin eri nimi, Kirjasto Open Stage (Kekseliästä, eikö totta?), erottaakseen sen erillisenä tapahtumana Torvessa järjestetyistä.

Miksi tulla kirjastolle esiintymään, jos muuallakin voi? Yksi tärkeä ajatus kirjaston tapahtumissa on, että ne tarjoavat mahdollisuuden esiintymiseen niille, jotka eivät välttämättä halua mennä esiintymään baariin. Baarin kaltaiset tilat sulkevat myös lähtökohtaisesti pois alle 18-vuotiaat

esiintyjät. Kirjastolla ei tätä rajoitetta ole. Kirjasto on siis kaiken kaikkiaan neutraali alusta esiintymiselle ja olemiselle. Kuka tahansa musiikkia soittava, laulava tai lausuva artisti, duo tai muu kokoonpano on tervetullut kirjaston lavalle. Toiminnalla halusimme tukea myös osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Tapahtumissa on esiintynyt jonkun verran samoja kasvoja kuin Torvessa mutta myös uusia esiintyjiä on paikalle löytänyt. Esiintyjien joukosta on toistaiseksi löytynyt monen genren ja soittimen muusikoita, sanataiteilijoita, sekä myös jonglööri. Esiintyjät ovat olleet monen ikäisiä, ja monista eri taustoista tulleita. On ollut mukava huomata, miten kannustavasti yleisö on ottanut erilaiset esiintymiset vastaan, ja miten paljon esiintyjiä on tapahtumiin tullut.

Tapahtumat pidetään media- ja musiikkipalveluissa muiden kirjastopalveluiden keskellä, mikä lisää avoimuuden tunnetta. Se mahdollistaa myös sen, että ohikulkija saattaa äkätä tapahtuman, ja jäädä kuuntelemaan. Meillä Lahdessa tapahtumien äänentoistosta vastaa minun lisäksi toinen mediaohjaaja, **Otto Puusaari**. Käytössämme on kirjaston oma PA-laitteisto, mutta tämän kaltaisen tapahtuman järjestäminen pienemmilläkin resursseilla on mahdollista! Pienemmässä tilassa saattaa pärjätä myös täysin akustisesti, mutta jos jotain vahviketta on käytössä, niin luohan se jo tunnelmaa itsessään. Jos tämän kaltaiseen tapahtumaan epäilet olevan omassa kirjastossakin kysyntää, niin suosittelen ehdottomasti kokeilemaan! ■

Kirjoittaja työskentelee Lahden kaupunginkirjaston mediaohjaajana (media- ja musiikkipalvelut)

Pauliina Isomäki – säveltäjän sointivärejä ja käsityötä

● Toimitus ja kysymykset **Tuomas Pelttari**

Pauliina Isomäen säveltämä *Keisarin majakka • Kejsarens fyr* – kaksikielinen ooppera rakkaudesta ja Isokarin majakan synnystä – sai kantaesityksensä Turun Sigyn-salissa 28. maaliskuuta. Isomäki avasi työtään *Intervallille*.

Pauliina Isomäki, uusi oopperasi *Keisarin majakka* esitettiin Sigyn-salissa maaliskuun alkuun 2025. Millainen tunnelma oli esitysten jälkeen?

- Erinomainen tunnelma! Esitykset onnistuivat hienosti sekä taiteellisesti että yleisömenestyksen suhteen.

Miten oopperasta tuli sinulle tapa ilmaista?

- Olen aina ollut kiinnostunut sekä musiikista, kirjallisuudesta että teatterista. Ooppera on kaikkia näitä!

Millainen historia sinulla on säveltäjänä?

- Opiskelin musiikkitiedettä Åbo Akademiassa ja käytännön musiikkia (piano, fagotti) Yhdysvalloissa ja Turun konservatoriossa. Sävellystä opiskelin yksityisesti **Jyrki Linjaman, Harri Suilamon ja Juhani Nuorvalan** johdolla. Teoksiani on esitetty Suomessa ja Yhdysvalloissa monenlaisilla kokoonpanoilla, sooloteoksista ison orkesterin teoksiin.

Millaisia vaiheita oopperan teko esitykseen asti sisältää?

- Idea, libreton kirjoittaminen, säveltäminen, pianopartituurin tekeminen, orkesteripartituurin editointi, orkesterin stemmojen valmistaminen.

Tuottajan pestäminen ja rahoituksen hankkiminen, yhteistyökumppaneiden löytäminen (*Keisarin majakan* tapauksessa Turun konservatorio ja Turun AMK:n Taideakatemia), koko taiteellisen työryhmän kokoaminen (kapellimestari, solistit, kuoro, orkesteri, korrepetiittori; ohjaaja, lavastaja, pukusuunnittelija, valosuunnittelija, maskeeraaja).

Harjoitusperiodi: solistit ja kuoro alkavat harjoitella korrepetiittorin ja kapellimestarin kanssa; näyttämöharjoitukset ohjaajan kanssa.

Keisarin majakka • Kejsarens fyr, 2025
Pauliina Isomäki • Leena Parkkinen

Markkinointi: visuaalisen ilmeen suunnittelu, some-kanavien luominen ja päivittäminen, monenlaiset markkinointitoimet... iso osa tästä on tuottajan työtä, mutta säveltäjänkin on tuotava kortensa kehoon.

Ketkä ovat tärkeimpiä yhteistyökumppaneitasi?

- Libretisti on ensimmäinen tärkeä yhteistyökumppani. On ihan olennaista, että oopperan teksti on kiinnostava ja että tekstin luonne on sellainen, että se alkaa soida. Tekstiin tulee säveltäessä väistämättä muutoksia, joten on myös tärkeää, että libretisti hyväksyy sen. Sitten, jotta ooppera voisi toteutua, tarvitaan tuottaja. Tuottaja on tosi tärkeä! Ja kun lopulta oopperaa aletaan harjoitella, niin tietysti kaikki mukana olevat muusikot.

UNISSA KAIKKI OLI SELKEÄMPÄÄ

Sävellys PAULIINA ISOMÄKI | Libretto EMMA PUUKKONEN

Unissa kaikki oli selkeämpää, 2013
Pauliina Isomäki • Emma Puikkonen

Millaisia tarinoita haluat kuvata oopperassa? Mistä niissä kerrotaan?

- Oopperoissani on varsin erilaisia tarinoita. Ensimmäinen oopperani *Tahdon!* (libretto **Emma Puikkonen**) on komedia, joka kertoo hetkestä ennen häitä. *Unissa kaikki oli selkeämpää* (eli *Jumalan tyttäret*) on eräänlainen *Liisa Ihmemaassa* -seikkailu, jossa Liisa nukkuu vuosikymmeniä ja herää hämmentyneenä nykypäivään. Hän etsii puhelinkoppia, mutta törmää nyky-Suomen merkillisiin ilmiöihin. **Emma Puikkosen** teksti on aikamme ilmiöitä pohtivaa, surrealistista teatteria. **Leena Parkkisen** kirjoittama *Keisarin majakkakin* kertoo Suomesta, mutta historiallisesta näkökulmasta, ajasta jolloin olimme Venäjän suuriruhtinaskuntaa ja saaristoon rakennettiin majakoita. Keisarin majakka on ennen kaikkea kertomus rakkaudesta, mitä se on ja ei ole, ja miten rakkaus voi myös ahdistaa ja tuhota. Näitä erilaisia tarinoita yhdistää ainakin se, että ne ovat erinomaista teatteria ja kielellisesti rikkaita.

Millaista säveltäjän työ on? Milloin koet täyttymystä?

- Se on hieno hetki, kun löytää jonkin kiinnostavan sointiväriä tai tuoreen melodian, ja se sopii juuri siihen, mitä on tekemässä. Jos tekee isoa teosta, jossa siis on paljon soittajia, siihen liittyy

runsaasti käsityötä. Stemmojen editointi käytännölliseksi vie paljon aikaa. Teoksen valmistuminen on iloinen hetki, ja se kun kantaesitys varmistuu. Ja itse esitys, jossa saattaa tosin risteillä monenlaisia tunteita.

Miten säveltäminen rinnastuu muuhun työhösi?

- Onhan se aika erilaista... mutta kun olin Turun Taideakatemian kirjaston informaatikkona, olin tekemisissä musiikkiaineistojen kanssa, hankin ja kuvailin niitä. Ja tietysti suurin osa asiakkaista oli musiikkiväkeä. Siinä työssä kaikki musiikkialan osaaminen oli hyödyllistä. Nykyisessä työssäni kirjastoalan opettajana ehdin kovin vähän käsitellä musiikkikirjastoasioita.

Millaista Isomäkeä on tulossa seuraavaksi?

- Jotakin tanssiin liittyvää. Satubaletti ehkä!

Miten avautuisit puolta nuoremalle säveltäjäminällesi jos saisit mahdollisuuden?

- Kärsivällisyyttä! Sinäkin saat vielä musiikkiasi esille. ■

Pauliina Isomäki | [Music Finland](#)

Keisarin majakka | Kejsarens fyr

[kotisivu](#) | [webbplats](#)

Pauliina Isomäki.
Kuva Tuomas Pelttari.

Jaakko Lind

SIIHEN LOPPUI SATUMAA

Artikkelikokoelman kannessa on valokuva Tommy's band -orkesterista.

Iskelmä-Suomen ilmiöitä 1900-luvulla. Tämän kokoelman kustantaja oli Turun yliopiston kulttuurihistorian oppiaineen yhteydessä toiminut tieto- ja tiedekirjallisuuteen keskittynyt kustantamo k&h. Artikkelini perustuu pitkälti kulttuurihistorian oppiaineeseen vuonna 2002 tekemääni pro gradu -tutkielmaani *Kautta suuren Suomenmaan Sointu soi kun tanssitaan*. Kiinnostuin vanhoista äänilevyistä, kun pääsin käymään parin keräilijän kotona. He soittivat minulle vanhoilla gramofoneilla 78 kierrosta minuutissa pyörineitä sellakkalevyjä, joita kansan suussa myös savikiekoiksi kutsutaan.

Toinen artikkeleista *Muusikon muotokuva* on myös kierrätettyä uudelleen julkaistua materiaalia. Se on julkaistu Suomen musiikkikirjastoyhdistyksen julkaisusarjassa keväällä 2023 verkkojulkaisuna. Kirjoituksessa käyttämäni lähdeaineisto koostuu pääosin Musiikkiarkiston kokoelmiin kuuluvasta **Yrjö Mannersalon** aineistosta, johon kuuluu valokuvien ja konserttien käsiohjelmien lisäksi Mannersalon itsensä kirjoittamat julkaisemattomat muistelut. Hänen elämänvaiheistaan kiinnostuin, kun Musiikkiarkiston **Maaret Storgård** vinkkasi kerran, että he olivat saaneet kokoelmiinsa lahjoituksena nämä Mannersalon materiaalit. Yrjö Mannersalo toimi muusikon työn ohella myös kotikaupungissani Salossa toimineen panimon johtajana 1950-luvun alussa. Kiinnostus kotikaupungin historiaan sai minut perehtymään tämän monipuolisen miehen tarinaan. Oma osansa oli varmasti silläkin, että Mannersalo soitti viulun lisäksi saksofonia ja klarinettia.

Siihen loppui satumaa

● Teksti ja kuva **Jaakko Lind**

Keväällä 2025 ilmestyi omakustannekirjani *Siihen loppui satumaa*. Kirja on artikkelikokoelma.

Kyseessä on vanhojen artikkeleiden kierrättäminen eli vanhaa viiniä uudessa leilissä. Sitä en tarkalleen muista, milloin syntyi ajatus artikkelikokoelman tekemisestä. Kirjojen tekeminen on minulle harrastus. Olen Suomen Tietokirjailijoiden jäsen. Muistaakseni kahdeksankymmentä prosenttia jäsenistä, minä mukaan lukien, saa elantonsa jostain muusta kuin kirjoittamisesta. Musiikista kirjoittavat jäsenet taitavat olla tietokirjoittajissa vähemmistönä. Aikarajaustensa puolesta artikkeleissa näkökulma on populaarimusiikin ja tanssilavakulttuurin historiassa.

Ensimmäinen artikkeleista *Sointu ja Sonora: Kansallisten levymerkkien yhteistyötä 1930-luvulta 1950-luvulle* on julkaistu vuonna 2005 ilmestyneessä **Leena Rossin** toimittamassa artikkelikokoelmassa *Saanko luvan?*

Minulla ei ole ollut mahdollisuutta kuulla tallenteina niitä orkestereita, joissa Yrjö Mannersalo soitti. Valokuvista päätellen niissä on ollut samanlaista tyylikkyyttä kuin esimerkiksi saksalaisen **Max Raaben** orkesterissa. Mannersalon orkesterien muusikot olivat tyylikkäitä ja hyvin pukeutuneita. Tämä oli tärkeää, jotta orkestereita kuuntelemaan tulleet ja niiden soittaman musiikin tahdissa soittaneet ihmiset pääsivät rentoutumaan arjen vastapainoksi.

Kolmas teksteistä *Kisakallio* on vuodelta 2024. Se on ilmestynyt alun perin blogitekstinä. Suunnittelin ensin ottavani kokoelmaan mukaan erään toisen tekstin, joka on vielä aloittamista vaille valmis. Tuon tekstin kirjoittaminen lykkääntyi johonkin tulevaisuuteen Musiikkiarkiston muuton takia. En ehtinyt pyytää haluamaani aineistoa ajoissa, mutta ei siitä sen enempää. Kisakallio oli entisen Perniön kunnan alueella sijainnut 1950-luvulla rakennettu tanssilava, joka oli toiminnassa 1980-luvun puoliväliin asti. Aikanaan se oli Salon seudulla hyvin suosittu vapaa-ajanviettopaikka. Kisakallion toiminnan loppumisen voi nähdä johtuneen muun muassa television vaikutuksesta ihmisten vapaa-ajanviettotapoihin. Tanssilava purettiin 1990-luvun alussa. Ehdin käydä valokuvaamassa lavan tilanteessa, jossa sen purkaminen oli jo aloitettu.

Mikäli näille kolmelle tekstille pitäisi löytää jokin yhteinen nimittäjä, niin ehkä yksi sellainen voisi olla jo hyvin nuorena saamani kiinnostuksen kipinä vanhaa tanssimusiikkia kohtaan. Sain isältäni kuunneltavaksi vanhoja **Eugen Malmsténin** ja Rytmi-Poikien levytyksiä. Ehkä tästä johtui hie-man huvittava väärinkäsitys, sillä luulin nuorempana Eikan pumpun tarkoittaneen jotain Eugen Malmsténin orkesteria, mutta eipä poiketa tässä asiassa sen enempää sivupoluille. Vanhaa tanssimusiikkia kuunnellessani huomasin, kuinka valtavan hyviä muusikoita 1930- ja 1950-lukujen aikana toimineissa orkestereissa soitti. Monet näistä muusikoista hallitsivat useamman instrumentin soittamisen. Tämä mahdollisti hyvin monipuolisen ohjelmiston tarjoamisen erilaisille yleisöille. Todennäköisesti suurin osa näistä monitaitoisista muusikoista oli saanut oppinsa taidemusiikkiin keskittyneistä oppilaitoksista.

Oma henkilöhistoriani ja kiinnostuksen kohteeni ovat varmasti vaikuttaneet siihen, millaisia kokoelman artikkeleista tuli. Olen opiskellut historiaa ja musiikkitiedettä. Lisäksi soitan klarinettia, saksofoneja ja kitaraa. Pyrin kuuntelemaan mahdollisimman monipuolisesti erilaisia musiikkityyplejä. Mitään selkeää inhokkia minulla ei ole. Tämän puolen esitleminen vaatisi jo pitemmän perkaamisen, joten jätän sen toiseen kertaan.

Artikkelikokoelman on taittanut 18-vuotias Somerniemellä asuva lukiolainen **Koobe Serlippens**, joka on osoittanut hallitsevansa kirjantaittamisen Indesignilla. Hänen osaamisestaan sain vinkin hänen äidiltään **Keanne van de Kreekeltä**, joka vastaa Salon kirjastoauton graafisesta ilmeestä. Toki valmiiseen kokonaisuuteen on jäänyt joitakin painovirhepäholaisia, mutta ne eivät johdu taittajasta vaan minusta, joka monesta oikolukukerrasta huolimatta en huomannut kaikkia juttuja. Niin sitä herkästi sokeutuu omalle tekstilleen. Artikkelikokoelma on julkaistu saksalaisen Books on Demandin palveluiden kautta. Voittopuolisesti yhteistyö Books on Demandin kanssa sujui hyvin. Asiakkaan on mahdollista tilata omaa kirjaansa verkkokauppaa edullisempaan hintaan tarvitsemansa määrä, joten mitään hyllyntäyhteitä ei tarvitse tilata. Artikkelikokoelman tekijänä olen iloinen siitä, että varsin mukavasti kirjastot ympäri maata ovat sitä kokoelmiinsa tilanneet. Jos tämän jutun lukijana haluat tutustua kirjaani, käy tarkistamassa sen saatavuus omasta lähikirjastostasi. ■

Kirjoittaja on kirjastopalvelupäällikkö Salon kaupungin kirjastopalveluissa, Musiikkikirjastoyhdistyksen sihteeri, kansanpelimanni ja perinteen kerääjä.

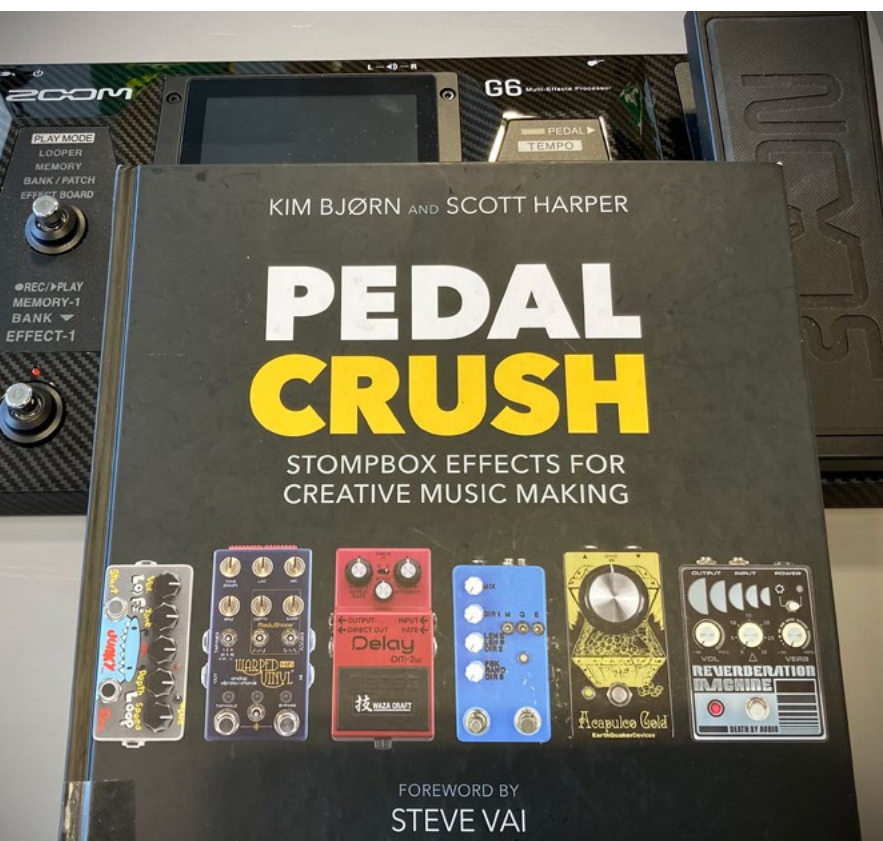
Mekaanisen äänensärkijän räkäinen ja kätkättävä ääni

● Teksti ja kuvat **Ari Hietala**

| Pedaalitietoutta on tarjolla myös kirjallisuudessa

Pedaalit. Nuo kitaristien karamellit, soundien makeuttajat ja ikuinen keräilyn kohde. Niistä ei saa koskaan tarpeekseen eikä niitä voi koskaan olla liikaa. Lähes jokaisella kitaristilegendalla on ollut oma tunnistettava soundinsa, jonka osana on jokin noista jalalla poljettavista pienistä laatikoista. **Jimi Hendrix** ja wah, **Eddie Van Halen** ja phaser, **The Edge** ja delay, **Tom Morello** ja whammy. Olipa muinoin Sex Pistolsin suomenvierailun perumisenkin yhtenä syynä se kauhistuttava asia, että ”yhtyeen tärkein soitin on mekaaninen äänensärkijä, jolla syntyy räkäinen ja kätkättävä ääni”.

Kauas on tultu noista ajoista, ja efektipedaalien tarjonta on nykyään valtaisa. Kitarasoundia voi muokata tuhansilla kuviteltavissa olevilla ja käsityskyvyn ylittävillä tavoilla. Kokonaisten kymmenien kilojen ja (kymmenien) tuhansien eurojen putkivahvistin- ja kaiutinyhdistelmien soundi on saatu puristettua yhteen pieneen laatikkoon ja parhaimmillaan mukaan on mahduttettu vielä 1980-luvun kitarasankareiden jääkaappipakastimen kokoiset efektiräkit murto-osalla esikuviansa painosta ja hinnasta. Oikealla pedaalikattauksella yksi muusikko voi korvata jopa kokonaisen bändin, mistä tunnetuimpana ja menestyneimpänä esimerkkinä voi mainita **Ed Sheeranin**. Efektipedaalien käyttäjäkunta ei tietenkään rajoitu pelkästään kitaristeihin, vaan niillä voi käsitellä ja muokata kaikenlaista ääntä laulusta kosketinsoittimiin ja vaikkapa esimerkiksi harppuun.

Miten sitten löytää itselle sopivat pedaalit ja miten niitä tulisi käyttää? Internetin muusikkoaiheiset keskustelupalstat täyttyvät kysymyksistä mieluisan soundin saavuttamiseksi tarvittavista pedaaleista ja niiden oikeista kytkentätavoista ja järjestyksestä. Ohjeita on yhtä monta kuin neuvojaa ja mieltymystäkin, hyvä kitarasoundi kun on kovin subjektiivinen asia. Yleispätevää kirjallisuutta aiheesta ei juurikaan ole julkaistu, mutta **Kim Bjørnin** ja **Scott Harperin** toimittama *Pedal Crush – stompbox effects for creative music making* (2019) tarjoaa kattavan ja ajan tasaisen katsauksen asiaan. Kirjassa esitellään pedaalien historia ja rakenne sekä jokainen efektityyppi varhaisista malleista nykyaikaisiin versioihin,

Kuvassa on Arin rakentamia pedaalityökaluja.

virtalähteitä ja isomman kattauksen alustana toimivia pedaalityökaluja unohtamatta. Kirja antaa ohjeita ja vinkkejä oikeaoppiseen pedaalityökalun rakentamiseen kertoen, miten erityyppisten pedaalityökalujen järjestys vaikuttaa ulostulevaan soundiin. Ääneen pääsevät myös pedaalityökalujen valmistajat sekä muusikot esimerkkeineen ja näkemyksineen efektien käytöstä.

Myös kotimaasta löytyy osaamista ja tietoa. Esimerkiksi The Rasmuksen, HIMin ja Amorphiksen kitaratekniikkona toimineen **Kimmo Aroluoman** Custom Boards -sivusto tarjoaa kattavia artikkeleita pedaalityökalujen sielunelämästä, tarinoita kitaratekniikan arjesta tien päällä sekä esimerkkejä hänen rakentamistaan pedaalityökaluista kotimaisille huippumuusikoille. Aroluoma on myös kirjoittanut kirjan *Petri Wallin perintö*, jossa metsästetään ikonisen edesmenneen Kingston Wall -nokka miehen soundien saloja.

Rovaniemen kaupunginkirjasto järjesti yhteistyössä Rovaniemi Rock Academyn kanssa keuhällä 2023 Kitaristin pedaalityökalun anatomia -livevinkkauksen, jossa esiteltiin erilaisia ja eri tarpeisiin rakennettuja pedaalityökaluja käytännön esimerkein. Tapah-tuma herätti sen verran kiinnostusta, että sille on tarkoitus järjestää jatkoa. ■

Kirjoittaja on Rovaniemen kaupunginkirjaston kirjastovirkailija, kitaristi, pedaalityökalusiisti ja osa-aikainen muusikko. Kuvien pedaalityökalut ovat kirjoittajan itselleen rakentamia.

MUSIIKKI- KIRJASTO- YHDISTYS

Tule mukaan Musiikkikirjastoyhdistykseen!

Jäsenenä pääset luomaan uusia kontakteja ja tutustumaan kollegoihin yli kirjastosektoreiden. Musiikkikirjastopäivillä ja Intervallissa sinulla on tilaisuus saada alan äänesi esiin ja vaikuttaa. Jäsenenä voit hakea yhdistyksen tukea esimerkiksi ulkomailla pidettävien IAML-kongressien matkakustannuksiin.

Liittyminen on helppoa [jäsenlomakkeen avulla](#).

Vuosittainen jäsenmaksu on 20 € (kansallinen henkilöjäsen).

iINTERVALLi

Intervalli 2/2025 ilmestyy marras-joulukuussa.